



حب بدون اطاعت
ثمری ندارد

حاج حسین خلع، پیر غلام اهل بیت (علیهم السلام)
از یک عمر دلدادگی می گوید
صفحه ۶

شماره ۴۰ • شنبه ۳ مرداد ۱۳۹۶ • ۱ ذی القعدة ۱۴۳۸



از مرتبه علم به جایگاه
یقینی ایمان بر سیم

♦ حجت الاسلام محمد جواد زمانی
واعظ و کارشناس معارف اسلامی
صفحه ۲

www.qudsonline.ir



حجت الاسلام علی سرلک معتقد است
هیئت ها از مهم ترین مراکز انسان سازی هستند

**بدون
هیئت**

**نمی توان کار
فرهنگی کرد**

صفحات ۴ و ۵



رایزن فرهنگی ایران در برلین در گزارشی درباره کمبود مساجد در مونیخ و سایر شهرهای آلمان گفت: «چند ماهی است که مسلمانان زیادی در مونیخ بدون مسجد و عبادتگاه به سر می‌برند. این مشکلی است که مسلمانان در آلمان با آن روبرو هستند. دلایل زیادی برای این مشکل مطرح می‌شود اما راه حل مناسبی برای آن وجود ندارد».



آدم‌های بی مغز

سوره مبارکه ملک

«وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ / می‌گویند اگر شنیده یا تعقل کرده بودیم در میان دوزخیان نبودیم».

ارزش یک مداد به مغز آن است. مدادی که مغز ندارد چوبی بیش نیست و فقط به درد سوختن می‌خورد. بعضی از مدادها مغز دارند ولی به درد نمی‌خورند و زود می‌شکنند. پس این نوع مدادها برای نوشتن فایده‌ای ندارند. ارزش آدمی هم به مغز اوست و گر نه هیچ ارزشی ندارد. دوزخ جای کسانی است که از مغز خود هیچ بهره‌ای نبرده‌اند. این سخن اهل جهنم است که می‌گویند اگر می‌شنیدیم و از عقل خود بهره می‌بردیم اینجا نبودیم.



از مرتبه علم به جایگاه یقینی ایمان برسیم

حجت‌الاسلام محمد جواد زمانی، واعظ و کارشناس معارف اسلامی

(اثبات‌گرایی) شدند بحث ایمان به غیب را جدی نگرفتند و گفتند ما به مسائلی ایمان می‌آوریم که آنها را نمی‌بینیم و حس می‌کنیم و به خیلی از چیزهایی که نمی‌بینیم و به آنها علم نداریم نمی‌توانیم ایمان داشته باشیم. در دنیای امروز پدیده‌هایی داریم که به ظاهر آنها را نمی‌بینیم، مثل امواجی که وجود دارد. تلفن‌ها در واقع افراد را به همدیگر می‌رسانند و افراد از حال همدیگر مطلع می‌شوند. این امواج دیدنی نیستند ولی من و شما به آنها علم داریم و می‌گوییم حتماً این امواج وجود دارد. و گر نه نمی‌توانستیم از طریق تلفن مثلاً با برادرمان صحبت کنیم. پس چیزهایی هست که در واقع آنها را نمی‌بینیم ولی شواهد و قرائنی برای وجودشان داریم. باید برویم به سمت اینکه حقایق مربوط به عالم غیب در وجود ما زنده شود. البته ما یک علم غیب داریم و یک ایمان غیب که بین این دو خیلی فاصله است. ما به خیلی از مسائل واقع علم داریم، مثلاً به مبدا و معاد و رسالت پیامبر علم داریم. به اینکه این دنیا گذراست و از این دنیا به عالم دیگری می‌رویم و آنجا حیات جاوید ما رقم می‌خورد علم داریم اما این علم‌ها هنوز تبدیل به ایمان نشده‌اند. حضرت امام علیه السلام در کتاب «چهل حدیث» فرموده‌اند همه ما علم داریم فردی که از دنیا می‌رود همه سلول‌های بدنش از بین رفته و چون همه سلول‌های بدن او از بین رفته او دیگر قادر به تحرک نیست. با اینکه به آن مسئله علم داریم اما اگر از من و شما بخواهند یک شب در کنار یک میت استراحت کنیم، آن شب تا صبح نمی‌توانیم به راحتی بخوابیم اما شخصی که کارش غسل اموات است اگر از او بخواهند شب کنار میتی بخوابد، راحت می‌خوابد. فرق ما و او در چیست؟ هر دو علم داریم به اینکه میت تحرک ندارد اما علم غسل تبدیل به ایمان شده. در خصوص اینکه چطور این علم تبدیل به ایمان شده باید بگوییم از بس او اموات را غسل داده به این باور رسیده که فردی که از دنیا می‌رود هیچ تحرکی از خودش ندارد. اما ما چون کمتر با میت سروکار داشته‌ایم علم ما تبدیل به ایمان نشده. تمام تلاش انبیا برای این بود که این علم‌ها را تبدیل به ایمان کنند. وقتی تبدیل به ایمان شود، هیچ‌گاه سمت گناه نمی‌رویم. وقتی به عالم غیب، قیامت، حشر و نشر و حساب و کتاب اعمال ایمان پیدا کنیم سراغ گناه نمی‌رویم اما این علم‌ها ما هنوز تبدیل به ایمان نشده و در مرتبه علم باقی مانده‌اند. همه این حقایق را می‌دانیم. با این حال عمل نمی‌کنیم و به فکر آخرت نیستیم. وقتی از حضرت علی علیه السلام پرسیدند به خدایی که با چشم دیده نمی‌شود و قابل لمس نیست چطور ایمان دارید، فرمود خدایی را که ندیده باشم نمی‌پرستم. اما این پرستش از درجه دل و به واسطه دیدن چشم دل و نظاره قلب‌ها دیده می‌شود. وقتی فرد به درجه بالای ایمان برسد این حقایق را می‌بیند و درون خودش حس می‌کند. بنابراین باید دنبال این باشیم که حقایق عالم بالا را در وجود خودمان از مرتبه علم به جایگاه یقینی ایمان و در نهایت به یک باور عمیق برسانیم. وقتی این مسائل تبدیل به ایمان بشوند آن وقت اقدامات و حرکت‌های مادر هر عرصه‌ای (عزاداری‌ها، شادمانی‌ها و شبزنده‌داری‌ها) متفاوت خواهد شد. درک ما از وقایع، حوادث، احکام و شریعت اسلام نیز در راستای حقیقی و اصولی قرار می‌گیرد همان‌طور که علما، عرفا و بزرگان ما این طور بودند و این حقایق موجود را دیدند. چون به آن باور عمیق رسیده و آن علم‌ها را به ایمان تبدیل کرده بودند. به نظر من باید تلاش همه ما در این جهت باشد که بتوانیم علم‌مان را به مرتبه و جایگاه ایمان مبدل سازیم.

در آیات ابتدایی سوره مبارکه بقره آیات داریم که مردم ستایش شده را مردمی می‌داند که ایمان به غیب دارند؛ «الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ». بحث ایمان به غیب بحث بسیار مهمی است و در قرآن به آن تأکید شده. اما ایمان به غیب چیست؟ غیب در مقابل شهادت است. عالم شهادت همین عالم حس و ماده است و عالمی است که با محسوسات خودمان می‌توانیم آن را دریافت کنیم؛ عالمی که با چشم می‌بینیم، با گوش می‌شنویم و با حس لامسه همه چیز قابل درک و لمس است. این عالم، عالم شهادت است. در مقابل این عالم، عالم غیب است و آن چیزهایی که ما نمی‌بینیم. مسلمانان در اصول عقاید خود معمولاً ایمان به مبدا و معاد یا آخرت و ایمان به رسالت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را مطرح می‌کنند و ما شیعیان نیز ایمان به امامت ائمه و بحث‌هایی مثل عدل را در اصول دین مان مطرح می‌کنیم. قرآن مجموعه اینها را تحت عنوان «ایمان به غیب» مطرح می‌کند. یعنی فرد مسلمان فرای این عالم ماده به مسائل و نکاتی که وجود دارد و مادی نیستند باید ایمان داشته باشد. خداوند باری تعالی وجود دارد ولی مادی نیست. ما باید به این حقایق غیرمادی ایمان داشته باشیم. ایمان به غیب به این معنا نیست که هر جن گیر، رمال و فالگیری هر چه گفت آنها را بدون کم و کاست بپذیریم و انجام دهیم. در واقع به چیزهایی که از طریق مخبرین صادقی همچون قرآن، پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم و فرزندان آن حضرت هست ایمان بیابوریم. مشکل عمده دنیای غرب این است که بحث ایمان به غیب را مطرح نمی‌کنند و اصلاً آن را جدی نمی‌گیرند. بسیاری از کسانی که دینداری را کنار گذاشتند و دچار اندیشه‌های پوزیتیویستی



حجت‌الاسلام محمد جواد زمانی
واعظ و کارشناس معارف اسلامی



جایگاه دختران در اسلام

سید علی امامیان، پژوهشگر دینی

اول ذی‌القعدة روز میلاد باسعادت حضرت معصومه علیها السلام و آغاز دهه کرامت است؛ دهه پربار کتی که آغاز آن میلاد مبارک دختر گرامی هفتمین امام شیعیان و پیاپی ششمین به میلاد مسعود خورشید تابناک ایران زمین، سلطان قلب‌های عاشقان اهل بیت عصمت و طهارت علی بن موسی الرضا علیه السلام گره خورده. روز میلاد باسعادت حضرت معصومه علیها السلام یک مناسبت دیگر را هم در دل خود جا داده و بهترین بهانه است تا روز ملی دختران و روز عفاف و حجاب نام بگیرد؛ دختران پاک‌نهادی که در فرهنگ و سبک زندگی ایرانی - اسلامی جایگاهی ویژه دارند. بی‌تردید دختران به عنوان مداران آینده جامعه نقش بسزایی در آینده‌سازی ایران اسلامی ایفا خواهند کرد. دختران در اسلام، عزیز خانواده‌اند و زن و دختر در سبک زندگی ایرانی - اسلامی جایگاه بسیار والایی دارد زیرا نه تنها باورهای ملی ما برای بانوان جایگاه و احترام ویژه‌ای قائل است بلکه دین مبین اسلام نیز تکمیل‌کننده این جایگاه است. در میان دیگر معصومین دیده می‌شود که همواره بر عزیز داشتن دختران تأکید شده. از آنجا که از دختر تعبیر به رحمت شده و مایه برکت زندگی از آنها یاد شده، بی‌تردید مباحثی همچون حجاب و عفاف نیز حلقه تکمیل‌کننده این عزتمندی و احترام به جایگاه والا و شأن بی‌همتای زنان و دختران در جامعه است. فرهنگ ما فرهنگی خانواده‌محور است و از همین رو به دلیل جایگاه خوب فرزندان و به خصوص فرزندان دختر، دختران جامعه ما از موقعیت خوبی برخوردارند و همواره مورد حمایت خانواده و جامعه هستند. برای بررسی جایگاه والای زنان در جامعه و سبک زندگی اسلامی باید به آیات و روایات، سیره اهل بیت علیهم السلام و تاریخ اسلام مراجعه کرد. حضرت معصومه علیها السلام در تاریخ اسلام و در دوران حیات خود از جایگاه ممتاز و ویژه‌ای برخوردار است به گونه‌ای که در تاریخ جلودن شده و حتی محل مدفن او یک مکان مقدس برای مسلمانان به شمار می‌آید. شأن و جایگاه حضرت زهرا علیها السلام و رفتار پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم با آن حضرت از دیگر الگوهای اسلامی رفتار با دختران است در حالی که در هیچ بجای دنیا چنین الگوها و جایگاهی را برای زنان و دختران مشاهده نمی‌کنید. در رابطه با بروز و ظهور برخی ناهنجاری‌های ناشی از تهاجم فرهنگی در میان دختران و زنان جوان جامعه با توجه به اینکه آسیب‌های رفتاری حکایت از آسیب‌های اندیشه و طرز فکر افراد دارد پس اگر می‌خواهیم به شکلی ریشه‌ای این چالش‌ها را برطرف کنیم باید سراغ اصلاح اندیشه‌های دختران و زنان جوان برویم. با تبیین جایگاه دختران در نگاه اسلام و فرهنگ اسلامی و پاسخگویی به شبهات، دختران جوان ما به سمت فرهنگ غربی کشیده نمی‌شوند. نکته مهمی که وجود دارد این است که بعد از معصومین علیهم السلام هیچ‌یک از اولیای الهی مقام شفاعتی چون فاطمه معصومه علیها السلام را ندارند و در گسترده‌گی مقام شفاعت حضرت معصومه علیها السلام همان بس که امام صادق علیه السلام فرموده: «ها شفاعت او همه شیعیان ما وارد بهشت خواهند شد». علاوه بر آن در متن زیارتنامه حضرت معصومه که دارای سند و به عبارت دیگر روایت از امام رضاست نیز همین مقام (شفاعت) او توجه ما را به خود جلب می‌کند. آنجا که می‌خوانیم: «یا فاطمه اشفعی لی فی الجنة فان لک عندالله شأناً من الشان» ای فاطمه! ما را در بهشت شفاعت کن». از دیگر مراتبی که حضرت معصومه علیها السلام به آن دست یافت، مقام عصمت بود. امام رضا علیه السلام ضمن حدیثی لقب معصومه را درباره حضرت فاطمه علیها السلام به کار برده و فرموده: «کسی که خواهرم معصومه را در قم زیارت کند گویا مرا زیارت کرده».



مهدی دهقان نیری، دبیر اجلاس پیر غلامان و خادمین حسینی با اشاره به اینکه امسال در پانزدهمین اجلاس پیر غلامان و خادمین حسینی از ۷۲ پیر غلام حسینی در سطح استانی، ملی و بین المللی تجلیل می شود، گفت: «۱۵ نفر از پیر غلامانی که قرار است در این اجلاس تجلیل شوند، به طور متوسط ۸۳ سال دارند. در کل ۱۴۰۰ پیر غلام در این اجلاس حضور خواهند داشت. برای هر یک از استان ها سهمیه هایی در نظر گرفته شده که به عنوان مثال ۱۰۰ نفر از تهران، ۵۰ نفر از خوزستان، ۴۰ نفر از قم، ۳۰ نفر از کرمان و ۴۰۰ نفر از اصفهان حضور خواهند داشت».

بلاک کربلا



محمد محمودی، بانی هیئت بیت الایتام ورزشکاران شهری:

ایتام و نیازمندان به ما آبرو داده اند

محمد حسین خانیان

پدرش با چند نفر از دوستان خود در حیاط یک خانه کوچک هیئتی راه انداختند. نام هیئت ابتدا «انصار الحجه» بود اما بعدها محمد به پدرش پیشنهاد کرد نام هیئت را «هیئت ورزشکاران» بگذارند تا زلف یک ورزشکار بیشتر با نام اهل بیت علیه السلام گره بخورد. از همان زمان هیئت ورزشکاران انصار الحجه هیئتی شد که علاوه بر بالا بردن بیرق اهل بیت، کمک رسان مردم شد. فعالیت های فرهنگی و اجتماعی این هیئت باعث شد با هدف تکریم ایتام خیر به ای تشکیل شود و نام «بیت الایتام ورزشکاران» شهری انصار الحجه را به خود بگیرد. کار این هیئت از یک حیاط به چند حیاط، از کوچه به خیابان و سرانجام به تمام محله رسید که با چادر و داربست بسته می شد. شبی سه چهار هزار نفر در مراسم این هیئت شرکت می کردند. این هیئت این روزها در مسجد فیروز آبادی شهری دایر است که به واسطه وجود حیاط ۲۰۰۰ متری اش، بیش از پنج شش هزار نفر جمعیت را پذیراست. محمد محمودی مدیر هیئت است و خیلی ها او را به پهلوانی می شناسند. او با چهار بار قهرمانی در المپیک برای ما از این هیئت می گوید.



تمرین همبستگی و تعظیم شعائر

مهم ترین اقدامی که در هیئت ورزشکاران شهری انصار الحجه به آن توجه شده موضوع خانواده های ایتام است که با ۱۰ خانواده آغاز شده و الان به ۲۷۰۰ خانواده رسیده. محمد محمودی در این خصوص می گوید: «معتقدیم باید فراتر از تعظیم شعائر پیش برویم و اصول کار هیئت تیم نواری است و پیشوای ما امیر المؤمنین علیه السلام سردمدار این کار بوده. باید اتحاد و انسجام برای خدمت به محرومین، نیازمندان - مخصوصا ایتام - را تمرین کنیم. بنا نیست که یک ورزشکار فقط هنگام مسابقه و زمانی که به آنها نیازمندیم نام اهل بیت علیه السلام را بر زبان بیاورد. بنابراین بعد از قهرمانی و پیاده کردن اصول ورزش در جایگاه خود، در مراسم عزاداری این ذوات مقدسه شرکت کنند. امروز نام پوریای ولی و جهان پهلوان تختی به عنوان الگوهای بی بدیل اخلاق در میان ورزشکاران می درخشند اما حضرت علی و امام حسین علیه السلام الگوی آنها بوده اند. این بدان معناست که جوانان ما در جامعه یاد بگیرند که اصول و معرفت اهل بیت را در زندگی به کار بگیرند».

حمایت از ۴۰۰۰ یتیم و ۲۷۰۰ نیازمند

در کنار هیئت داری با سابقه بیش از ۳۲ سال، کمتر از دو دهه است که اعضای هیئت ورزشکاران شهری انصار الحجه خیریه ای بنا کرده اند که رسیدگی به محرومین و نیازمندان را وظیفه خود می دانند. محمودی درباره اینکه چگونه بیش از ۴۰۰۰ یتیم و ۲۷۰۰ خانواده نیازمند را ساپورت می کنند، می گوید: «زمانی که پدرم در قید حیات بود، نام او و مادرم را برای زیارت خانه خدا نوشتم تا به مکه بروند. مادرم در این سفر حضور یافت اما پدرم گفت پول مکه را به خودم بده تا بتوانم از ۱۰ خانواده یتیم حمایت کنم. این گونه بود که خانه ما در شهری به یک دارالایتام و خیریه تبدیل شد و هر روز آمار خیرین آن بیشتر می شود؛ از خوراک و پوشاک گرفته تا تهیه جهیزیه برای نوجوانان. همان گونه که مردم به اولاد خود می رسند، به کودکان یتیم هم رسیدگی می شود. من به عشق این بچه ها پچه دار نشده ام و معتقدم همه اینها فرزندان من هستند. همه یک پا دو فرزند دارند اما من ۴۰۰۰ فرزند دارم. از هیچ ارگان یا سازمانی کمک نگرفته و نخواهیم گرفت. ما در این مجموعه نه کارت ویزیت داریم، نه سایت و نه شماره حساب که بخواهیم به کسی بدهیم. هر کس می خواهد کمک کند خودش به مجموعه ما می آید. پشتیبان اصلی ما خداست و او خودش افراد خیر را مأمور می کند که به ایتام کمک کنند. این گونه نیست که بگردیم و یتیمی را پیدا کنیم. ایتام خودشان ما را پیدا می کنند تا به ما آبرو بدهند. آنها فرزندان خدا هستند و خداوند هوای آنها را دارد».

دستگیری از نیازمندان

هیئت بیت الایتام ورزشکاران شهری از همان ابتدا با هدف اصلی دستگیری از محرومین، نیازمندان و توجه به ایتام صاحب یک وحدت رویه شد و به تأسی از رفتار و کردار اهل بیت علیه السلام به میدان آمد تا فرهنگ سازی مناسبی را جایگزین پیشه های غلط مورد تبلیغ غربی ها کند. محمودی با اشاره به اینکه ورزشکاران چگونه می توانند در این مسیر قدم بردارند، می گوید: «بخشندگی پول زیاد نمی خواهد بلکه جرئت می خواهد. انسان ها برای ورود به این وادی در قدم اول باید خدای خود را پیدا کنند. برای تشکر از خدا باید به سمت کسانی برویم که خدا آنها را دوست دارد. در واقع خدا ایتام را دوست دارد و به خاطر بچه های یتیم به ما عزت می دهد. به لطف خدا بود که در چهار المپیک شرکت کردم و همیشه تیم هایی داشتم که روی سکو بوده اند. یکبار هم در مسابقات جهانی تیم را روی سکو بردم. زمانی هم که مربی تیم ملی ناشنوا بودم موفق عمل کردم. این همه به خاطر یک بچه یک ماهه بود اما الان در کنار ایتام بیش از آن زمان مردم من را می شناسند و به من احترام می گذارند. چهار المپیک و یک دوره مسابقات جهانی من را معروف نکردند بلکه یک بچه یک ماهه من را معروف کرد. این از عظمت خداوند بود».

تأثیر هیئت در کاهش آسیب های اجتماعی

همه نوع قشری از قهرمانان کشتی، قهرمانان ملی ما در المپیک و رقابت های جهانی، مسئولان، وزرا و معاونین رئیس جمهور گرفته تا هنرمندان، سرداران سپاه و امرای ارتش همگی زیر پرچم امام حسین علیه السلام برای نوکری گرد هم می آیند. هر کس به هر نحوی با هر جایگاهی در این هیئت می آید و برای اهل بیت عصمت و طهارت علیه السلام عزاداری می کند. رئیس هیئت بیت الایتام به همین موضوع اشاره می کند و از تأثیر هیئت برای رفع معضلات اجتماعی و خانوادگی می گوید: «باید هیئت ها بازدهی لازم را در عرصه های مختلف فرهنگی و اجتماعی داشته باشند چرا که مدرسه بزرگ معرفت اخلاق و انسانیت را آتمه برپا کرده اند و فقط ما باید با هوشمندی و دقت لازم این معارف ناب را به زلف ورزشکاران، هنرمندان و اقلشار دیگر گره بزنیم. فقط تعظیم شعائر نیست. باید ارزش های عاشورا و حرکت امام حسین علیه السلام هم بازگو شوند».

تاکنون لنگ نمانده ایم

برادران من از خارج از کشور با من می کنند تا بتوانیم به ایتام کمک کنیم. از همه مهم تر این است که خدا باری برسان اصلی ماست. در طول ۱۷ سال گذشته یک بار هم لنگ نمانده و دست خود را جلوی کسی دراز نکرده ایم. این اتحاد و انسجام در میان هیئتی ها، ورزشکاران، هنرمندان و اقلشاری که در بیت الایتام حضور پیدا می کنند باید به عنوان یک فرهنگ بی بدیل نهادینه و عرضه شود.



۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

حجت الاسلام والمسلمین صفر فلاحی، معاون فرهنگی آستان مقدس حضرت معصومه (ع) از انتشار برنامه های حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه در بسترهای مختلف رسانه ای نام برد و گفت: «برای دهه کرامت برنامه ریزی های مطلوبی انجام شده تا بتوانیم این دهه را به شیوه مطلوبی گرامی بداریم و شخصیت های برجسته این ایام را به مردم معرفی کنیم». او با تأکید بر اینکه دهه کرامت فرصتی برای انتقال معارف قرآن و اهل بیت (ع) است، تصریح کرد: «فعالیت های مردمی در دهه کرامت رونق داده می شوند تا مشارکت مردم در امور مختلف که با شادی اهل بیت (ع) مرتبطند افزایش یابد».



کافی است با او چند قدمی در خیابان هم مسیر باشید تا ببینید بسیاری از مردم با تیپ و قیافه های مختلف و گاهی حتی عجیب و غریب سرآغش می روند، از او سوال می پرسند، مشاوری می گیرند، با او گپ می زنند و گاهی به او متلک می اندازند اما حجت الاسلام علی سرلک در همه سال هایی که لباس تبلیغ دین را پوشیده تلاش کرده با مهربانی و لبخند پاسخ همه مردم و همه سلیقه ها را بدهد. او که حضور در هیئت و هیئت داری را در سال ۷۰ از زادگاهش الیگودرز آغاز کرده معتقد است هیئت یکی از بهترین و بی نظیر ترین امکانات رشد دینی است که بروز و ظهور آن کارکرد فوق العاده ای دارد. حجت الاسلام علی سرلک در این گفت و گو به سه نکته مهم تأکید دارد؛ اینکه بدون هیئت نمی توان کار فرهنگی کرد، هیئت ها نیروی انسانی مؤمن و انقلابی می سازند و هیئت سکولار، تراز نیست.



● حاج آقا! چطور توانستید به یک سخنران جذاب، جوان پسند و دقیق در ارائه راهکارهای سبک زندگی تبدیل شوید؟

برای داشتن چنین ویژگی هایی یک مبلغ دینی، واعظ یا کارشناس معارف اسلامی باید شخصیت های بزرگی را در زندگی خودش تجربه کند. در طول دوران زندگی شخصیت های برجسته زیادی را دیده ام. در جایگاه عرفان با شخصیت هایی همچون آیت الله بهاء الدینی، مرحوم دولابی، آیت الله بهجت، مرحوم صفایی و خیلی از رزمندگانی که در دوران دفاع مقدس ویژگی های منحصر به فردی داشتند آشنا شدم. وقتی ۱۶ ساله بودم، در فضای جنگ انسان های بزرگی را دیدم که یکی از آنها شهید عبدالرحمان حیدری از همکلاسی های من بود. با او سه سال تفاوت سنی داشتم اما او بزرگ تر از سن خودش می فهمید. پیکر او هنوز به میهن بازنگشته. دیدن این انسان ها کوچکی ام را به من یادآوری می کند چرا که آدم ها هر قدر خودشان را کوچک تر ببینند فرصت جلوه کردن بیشتری دارند و این قانون زندگی است؛ قانونی که خدا آن را در معادلات هستی قرار داده و مثلاً در قالب خصیصه ای تحت عنوان فروتنی به وضوح جلوه گر می شود. درواقع حقیقت فروتنی به منصف ظهور نمی رسد مگر اینکه با بزرگان مجالست کنیم. سرگذشت برخی از این بزرگان را در کتاب ها خوانده و در برابر عظمت وجودی شان کوچکی خودم را حس کرده ام چرا که دیدن آدم های بزرگ خیلی از آموزه ها را بدون گفت و شنود و طرح خیلی از مسائل منتقل می کند. دومین شاخصه مطالعه است. بدون تردید داشتن چارچوب فکری و داشتن یک صفحه نظام مند برای فهم حقایق خیلی کمک می کند.

● به عنوان یک مبلغ مذهبی چه اهدافی را دنبال می کنید و برای موفقیت بیشتر چه راهکاری دارید؟

مسئله برای مخاطب شناسی موفق باید ابزار ارتباط با مخاطب را در دسترس داشته باشید. مخاطب ما کسی است که در یک فضای پیچیده و تنیده با رسانه و تأثیرگذاری مستقیم سینما، تلویزیون، تئاتر، رمان و طنز قرار دارد. اگر این ابزارها در اختیاران باشد اصطلاحاً شما را در فضای لسان قوم قرار می دهند و منظورتان را می توانند عالمانه تر و راحت تر منتقل کنید.

● این مهارت مخاطب شناسی از کجا می آید؟

طلبه رسالت های مذهبی، دینی و اعتقادی مختلفی برعهده دارد که متأسفانه برخی اوقات شأن های نابجا برای خودش درست می کند که همان ها به موانعی بر سر راهش تبدیل می شوند. از ویژگی هایی که خدا به من عنایت کرده این است که اهل رودریستی نیستم.

حجت الاسلام علی سرلک معتقد است
هیئت ها از مهم ترین مراکز انسان سازی هستند

بدون هیئت نمی توان کار فرهنگی کرد

مجتبی برزگر





حجت‌الاسلام حبیب‌الله فرحزاد با اشاره به اینکه در سطح جامعه اسلامی کمتر به موضوع شادی و نشاط پرداخته شده، اظهار کرد: «کنون موازنه مطلوبی میان عزاداری‌ها و شادی‌ها برقرار نیست. به همین علت باید به فعالیت‌های مرتبط در راستای شادی کردن جامعه اهتمام جدی‌تری داشته باشیم». او با تأکید بر اینکه اعزام زائران اولی به شهرهای مذهبی تأثیرات معنوی زیادی به دنبال دارد، اضافه کرد: «باید کارگروهی تشکیل شود و جشن‌های مذهبی بدون غریزدگی و مباحث نادرست و انحرافی دنبال شوند و افراد مشخصی از آموزه‌های اهل بیت (ع) برای شاد کردن مردم جامعه استفاده کنند».

● شاخصه‌های هیئت امروزی چیست؟ به تعبیر دیگر اصلا شما عنوان هیئت‌های امروزی را قبول دارید؟

طبیعتاً به لحاظ فرم هیئت امروزی معنا دارد چراکه هیئت‌های امروزی به کارکردهای جدیدتری نزدیک شده‌اند. در این میان برخی هیئت‌ها به تولید فرهنگی می‌پردازند و در فضای مجازی و امور رسانه‌ای فعالیت دارند. در گذشته آنقدر شاهد تأثیرات فرهنگی و اجتماعی هیئت‌ها در جامعه نبودیم. همین تأثیرگذاری‌های فراگیر جزو ویژگی‌های هیئت‌های امروزی است.

● عده‌ای می‌گویند مردم به هیئت می‌آیند تا نیازهای روحی و معنوی خود را ارضا کنند اما ورود به مباحثی چون مسائل سیاسی آنها را از هدف دور می‌کند. از جایگاه یک سخنران و جامعه‌شناس چه نگاهی به این مسئله دارید؟

هیئت به دو بخش اطلاق می‌شود. هیئتی که سکولار باشد و حسین زمان خودش را نشانسد و منیت‌های جریان باطل را تشخیص ندهد که در بهترین حالات یک ثواب می‌برد اما انتهای هیئت‌هایی که سکولار نباشند اگر تاریخ تکرار شود در حادثه کربلا به یاری امام حسین (ع) می‌آیند و در رکاب آن حضرت به شهادت می‌رسند. به هر حال هیئتی که سکولار باشد و دغدغه دینی ندارد در تراز نیست و دغدغه اجتماعی ندارد. این یک هیئت بی‌برکت است.



گاهی نمی‌دانم به نفع ماست

بدون شک سوالات و ابهاماتی در جامعه وجود دارد که اهل فن در هر عرصه‌ای باید به آنها پاسخگو باشند و افراد هم باید با اشراف مسائل را تحلیل کنند و دقیق جواب بدهند. حجت‌الاسلام سرلک در محافل دانشگاهی و جلسات مذهبی بدون رودربایستی و کمال آرامش پاسخ‌جوئان را می‌دهد. او در این خصوص نظر جالبی دارد و می‌گوید: «باید بپذیریم خیلی چیزها را نمی‌دانیم. تورم اطلاعاتی‌ای که در ذهن برخی باعث ایجاد یک پندار غلط شده که «همه چیز را می‌دانیم» واقعاً باید آن را رها کنیم. اینکه خیلی از بچه‌های دانشجوی ۱۹ ساله ما ادعا دارند همه چیز را تشخیص می‌دهند یک ادعای عجیب و واهی است. در جامعه ما متأسفانه به دلیل فراوانی دسترسی‌های اطلاعاتی و توسعه شبکه‌های مجازی بعضی گمان می‌کنند همه چیز را می‌دانند. مخصوصاً در مباحث اسلامی به دلیل اشتراک در مخازن واژگانی گمان می‌کنند از همه این مسائل آگاهی دارند. مهم‌ترین توصیه‌ای که دارم این است که گاهی اعلام اینکه در برخی از موضوعات چیزی را نمی‌دانیم به نفع ماست».



به لحاظ فکری و مدیریتی، جریان هیئت‌های مذهبی را جلو ببرد. وقتی هیئت‌ها فقط روی جریان احساسی و شور- که آن هم لازم است- متمرکز می‌شوند آسیب‌ها یکی پس از دیگری ایجاد می‌شوند. رفاقت‌های افراطی، رو آوردن بچه‌های هیئتی به بعضی از حاشیه‌ها که گاهی اوقات مضر و اشتباهند مثل رو آوردن به قهوه‌خانه‌ها، تمایل به استفاده از سیگار و... فضای معنوی و تعهدی هیئت را به حاشیه می‌برد و در نتیجه نگاه جوان هیئتی ما را نسبت به برخی موضوعات مهم مثل درس خواندن، خانواده‌دوستی و تعهدات اجتماعی رفته رفته کمرنگ می‌کند.

● چه تفاوتی میان سخنرانی علمی در مجامع دانشگاهی و منبر رفتن در حسینیه‌ها و هیئت‌های مذهبی وجود دارد؟

تفاوت در فرم آن است. یادم می‌آید چند وقت پیش در جمع اساتید دانشگاه علوم پزشکی بابل‌سر جلسه‌ای تحت عنوان دانش‌افزایی راجع به حقیقت انسان سخنرانی کردم و اساتید حاضر که به لحاظ سطح علمی در جایگاه بسیار بالایی قرار داشتند آنقدر از این بحث لذت بردند که رزومه علمی بنده را جویا شدند. مهم‌ترین رزومه من این است که طلبه هستم و حرف خدا و پیغمبر را به مخاطبین انتقال می‌دهم. حتی این تعبیر را به کار بردم که من روضه‌خوان امام حسین (ع) هستم. ● به عنوان یک واعظ، کارشناس و استاد دانشگاه در زمینه سبک زندگی اسلامی فکر می‌کنید چقدر تأثیرگذار بوده‌اید؟

در این‌گونه مباحث، تأثیرگذاری قابل اندازه‌گیری و سنجش نیست اما بدانید اگر پیگیری این موضوع و عرصه بی‌فایده بود حتماً از این کار دست می‌کشیدم. خیلی دلم می‌خواست امام خمینی (ع) را از نزدیک ببینم و از وجود ایشان بهره ببرم. این روزها که خبرهای عجیب و غریب به گوش می‌رسد و مسائل مخاطره‌آمیز در کشور مطرح می‌شوند خیلی دوست دارم دیدگاه رهبر انقلاب و معاشرت و واکنش‌های ایشان را از نزدیک ببینم.

● مهم‌ترین ویژگی شما از نظر خودتان چیست؟

خیلی اهل مدارا هستم و مردم را از صمیم قلب دوست دارم؛ حتی کسانی که گاهی اوقات با طعنه و کنایه به لباس من و خود من توهین می‌کنند. شاید عده‌ای را هم دوست نداشته باشم که تعدادشان به تعداد انگشتان یک دست هم نمی‌رسد. عموماً نسبت به مردم احساس خیلی خوبی دارم تا جایی که برای اشتباهاتشان دنبال توجیه منطقی و اصولی هستم.

چارچوب‌هایی که برای بسیاری خط قرمز محسوب می‌شود، اگر عقل و دین پشتوانه آنها باشد برای من هیچ محدودیتی ایجاد نمی‌کند. به هر حال اهل تکلف نبودن و خود را به زحمت‌های نابجا انداختن در مخاطب‌شناسی نقطه عطفی به حساب می‌آید. البته به طرف مقابل هم کمک می‌کند خودش باشد.

● در فضای فرهنگی امروز ناهنجاری‌ها و معضلات اجتماعی دست به دست هم داده‌اند تا مسائل دینی در کشور کمرنگ‌تر شوند. چطور می‌توان در بستر هیئت به نهادینه شدن فرهنگ سبک زندگی اسلامی در جامعه دست پیدا کرد؟

همخوانی دین با فطرت فضای دین را دلپذیر کرده. فکر می‌کنم نه تنها در فضایی که آسیب‌های اجتماعی وجود دارد بلکه در دل آدم‌هایی که موضع جدی دارند و ضددین هستند می‌توان نفوذ پیدا کرد. دست و پای حرف‌های دین دست و پای قوی است و راه را باز می‌کند. ممکن است بعضی‌ها پشت درب سوءتفاهم برخی باورها و حرف‌های دین باقی مانده باشند اما بالاخره آن را باز می‌کنند و وارد می‌شوند. هیچ‌گاه به فکر قانع کردن همدیگر نباشیم اما برای برقراری یک گفت‌وگو و تعامل سازنده تلاش کنیم.

● با توجه به هجوم تبلیغات دشمنان و ایجاد سبک زندگی غربی در جامعه چه به واسطه هنرهای نمایشی و چه از دریچه‌های تبلیغی دیگر، چقدر مسیر شناخت بهتر سبک زندگی اسلامی را طی کرده‌ایم؟

هرچند کم اما پیش رفته‌ایم ولی هجوم تبلیغات دشمنان و مرزهایی را که تصرف کرده‌اند آنقدر دامنه عمیق و گسترده‌ای دارند که تا افق روشن، فرسنگ‌ها فاصله داریم. زیرا تمایلات و بسیاری از رفتارهایمان دستخوش دستبردهای جدی هستند و باید توجه به موضوع سبک زندگی اسلامی را بیش از هر زمان دیگری جدی بگیریم.

● هیئت‌ها در این زمینه چه نقشی دارند؟

معتقدم اگر در هیئت تنها امکان رشد تربیت دینی نباشد یکی از بهترین و بی‌نظیرترین امکانات رشد تربیت دینی را فراهم می‌آورد. چون آنجا عواطف، تمایلات و گرایش‌های درواقع باطنی به صورت ناخودآگاه شکل می‌گیرد. فهم دینی مخصوصاً آنجا که یک روحانی باصفا در منبر حضور دارد، تبیین معارف الهی انجام می‌شود و کارکرد فوق‌العاده‌ای دارد.

مهم‌ترین خلأ و ضعف موجود در بسیاری از هیئت‌ها، حضور نداشتن یک روحانی باسواد برخوردار از معنویت است که بتواند



۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

حجت الاسلام والمسلمین گنجی، استاد حوزه علمیه قم در نشست هم اندیشی سخنرانان حرم کریمه اهل بیت (علیهم السلام) که با حضور تولیت آستان مقدس در سالن محراب حرم مطهر برگزار شد، با بیان اینکه عزت در بندگی خداوند و ذلت در دوری از فرمان اوست، اظهار کرد: «ریشه گمراهی، گناه و اشتباه است. باید جامعه را به بندگی خداوند متعال دعوت کنیم و با این اقدام مردم را از افسردگی دور کنیم چراکه انسان اگر درگیر گناه باشد افسرده می شود».



عزت ما از امام حسین (علیه السلام) است

این پیرغلام اهل بیت (علیهم السلام) می گوید: «طیب حاج رضایی و حسین رمضان یکی از سرشناسان جنوب شهر بودند که من سینه زنی مجالس آنها را می خواندم و برای روضه خوانی ام جمعیت زیادی جمع می شد. در این مجالس سنگ زن، سنج زن و قرنی زن بود و دو دسته سینه زن پشت سر این هیئت ها بود. این جلسات در پاچنار و در هیئت محبان الزهرا (علیها السلام) به نام حاج مصطفی دادکان بود که آن را اداره می کردم و بعد از آن در هیئت های محلی که همین حسینییه صاحب الزمانی هاست روضه خوانی می کردم».

وی در ادامه می گوید: «در قدیم که چند روز بازار تعطیل می شد برای روضه خوانی و ارسال کمک های مردمی به جبهه می رفتم اما بیشتر در هیئت های قنات آبادی ها، صاحب الزمانی ها و پیر عطا روضه خوانی می کردم و پاتوق امروز روضه خوانی ام هم در هیئت های اصحاب القائم، انصار القائم و صاحب الزمانی هاست. یادم می آید در بازار قدیم مرشد اسماعیل، حاج اکبر ناظم و حاج محمدعلی اسلامی می خواندند».

خلج در ادامه می افزاید: «خداوند من را شکر گزار مردمی قرار دهد که به خاطر امام حسین (علیه السلام) ما را مورد محبت خود قرار می دهند البته ما عزت مان را از امام حسین گرفته ایم برای همین وقتی می گویند شعر خوب است می گویم اسمی که در شعر حسینی می آید بزرگ است که به شعر عزت می دهد».



حاج حسین خلج، پیرغلام اهل بیت (علیهم السلام) از یک عمر دلدادگی می گوید

حب بدون اطاعت ثمری ندارد

علیرضا پورمشیر

مگر می توان مداح خوش صدای دیروز را که بسیاری از مدایح اهل بیت (علیهم السلام) را از او یاد گرفته ایم از یاد ببریم و حالا را که فصلی از عمرش ورق خورده کنار بگذاریم! نه، نمی شود. ما از کودکی پای منبرش بزرگ شده ایم و او را دوست داریم و سراغش می رویم. پیر و جوان پیرغلامان اهل بیت برای ما یکی هستند و همیشه برای ما مورد احترام بوده و خواهند بود. بزرگی می گفت باید در پیری سراغ دوستان اهل بیت رفت. چون مزد این سال ها را در این ایام دریافت خواهند کرد. در این شماره یادی از حاج حسین خلج کرده ایم. او یکی از پیرغلامان کشور است و برای هم صحبتی با او به محل کارش (خیاطی ای در خیابان مولوی روبه روی حسینییه صاحب زمانی ها) رفتیم. روایت هفته نامه «چهارده» بیانگر مقام والای این پیرغلام اهل بیت است که مداحی را از درچه گذشتگان تشریح می کند تا شاید مداحان نسل جدید که گلایه ها و نقدهایی بر عملکرد آنها دارد از نقطه نظراتش که حاصل سال ها تجربه غنی و ارزشمند است بهره ببرند.

حاج اکبر ناظم و حاج شاه حسین بهاری هم محله های او بودند. او به یاد دارد که در آن زمان حاج منصور هم در محله اش تازه دعاخوانی را شروع کرده و برادران طاهری هم در آن زمان خردسال بوده اند. مادر حاج حسین خلج او را به منزل سید ادبی می برده تا او از مجالس عزاداری این سید بزرگوار درس بیاموزد. حاج حسین کنار حسن فرشته نژاد، جواد مهر آوری و مرشد قاسم تعلیم مداحی دیده است.

حالا چند خطی روضه می خواند

حاج حسین بعد از فوت همسرش دیگر حال و حوصله خیاطی ندارد و بیشتر در خانه می ماند اما هنوز می توانیم او را در محافل روضه و هیئت ببینیم که گاهی چند خطی روضه می خواند. او عادت داشت هر روز وقت ناهار به منزل برود و با همسرش ناهار بخورد. دیگر بعد از او رمقی برایش نمانده اما ریش های سپید و تسبیح زیبایی که دستش می گیرد او را برای ما دلنشین تر می کند. آخرین باری که در بازار دیدمش وقتی هنگام راه رفتن خسته شد، کنار بازار نشست و به یاد روزهای جوانی خاطرات آن روزها و نگاه مهربان ارباب را برای دوستانش نقل کرد. حاج حسین خلج می گوید: «مادر می گفت آرزو دارم تا لحظه ای که فرزندم زنده است از امام حسین (علیه السلام) دم بزند و اگر سراغ هر کار دیگری برود، هیچ وقت مداحی برای امام حسین را ترک نکند».

مداحی شغل نیست

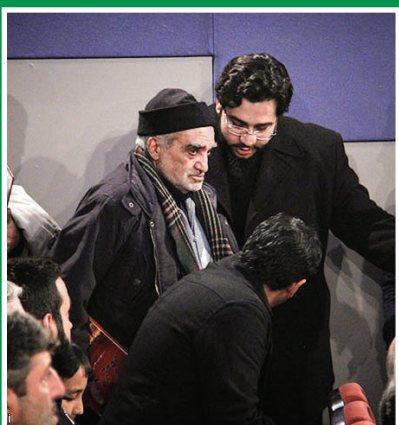
حاج حسین خلج تهرانی که تقریباً ۸۰ سال از عمرش می گذرد بزرگ شده پاچنار تهران است. او می گوید: «مادرم خانم جلسه ای بود و در قدیم دخترها و پسرهای کوچک را در مکتبش جمع می کرد و به آنها عم جز و قرآن یاد می داد و برای خانم ها جلسه روضه داشت. پدرم هم معمار بود و به تعمیرات ساختمان مشغول بود. خودم هم از قدیم سراغ تعمیرات خیاطی رفتم. البته اول رفوگری می کردم و کنار دست عمویم در لباسشویی کار می کردم تا اینکه سراغ شغل خیاطی رفتم و در کنار آن مداحی اهل بیت هم می کردم اما هیچ وقت مداحی را به عنوان شغلی برای کسب روزی خانواده به حساب نیاوردم».

فراگیری درس ستاگیری با همراهی مادر

حاج حسین از قدیم روضه آقای کشفی را به خاطر دارد که در زمان گذشته بسیار معروف بود و همیشه روضه های او را حفظ می کرد و در مدرسه و هیئت بچه ها می خواند تا اینکه رفته رفته در جلسات بزرگانی همچون سید ادبی پامنبری کرد و هم اکنون جزء پیرغلامان شناخته شده کشور است. او می گوید: «در گذشته مداحان با چارپایان برای روضه خوانی می رفتند. مثلاً یکی از مداحان به حاج احمد اسبی معروف بود. چون با اسب به مجالس روضه خوانی می رفت».

بازار که تعطیل می شد به جبهه می رفتم

حاج حسین خلج از نوکرانی است که ارباب به صدا و نفس او نگاه دیگری کرده و وقتی می گوید «یا حسین» اشک از گوشه چشمان مستمعین جاری می شود. او عشق و محبت خودش را به امام حسین (علیه السلام) با یک تعبیر زیبا این طور بیان می کند و می گوید: «از من پرسیدند اگر امام حسین را ببینی از او چه می خواهی؟ گفتم امام حسین همه زندگی من را می داند. چه بخواهم وقتی می داند؟ دوباره پرسیدند و اصرار کردند به ما که نمی دانیم بگو چه می خواهی؟ گفتم می گویم آقا! شما را به مادر تان حضرت زهرا (علیها السلام) قسم اجازه دهید بگویم دوست تان دارم. البته دوست داشتن شرط دارد. باید ببینید کدام کار تان را از امام حسین (علیه السلام) یاد گرفته اید. چون دوست داشتن بدون اطاعت و پیروی مفهومی ندارد».





حجت‌الاسلام نظری منفرد با اشاره به اینکه دهه کرامت فرصت مناسبی برای ابلاغ آموزه‌های دینی است، اظهار کرد: «علما و سخنرانان باید نسبت به رسالت‌های اصلی خود آگاه شوند و در راستای اجرایی کردن آموزه‌های دینی تلاش کنند». او با تأکید بر اینکه دشمنان دنبال ربودن عقاید دینی جوانان هستند، تصریح کرد: «ظاهر و تفکر جوانان امروزی تغییر کرده چراکه علما نتوانسته‌اند ارتباط لازم با این افراد را داشته باشند».



**گفت و گو بار حمان نوازی که شعر معروف
«نقاره می‌زنند، مریضی شفا گرفت» را سروده**

خدایا شعر شاعران را قبول کن

امیررضا سجادیان

اربعین سال گذشته در جمع شاعران کشورهای عربی شعر «حی علی العزازی» او گل کرد اما بیشترین آوازه را با شعر «قلبی شکست و دور و برش را خدا گرفت / نقاره می‌زنند، مریضی شفا گرفت» می‌شناسند. علاقه به شعر و شاعری از دوره دبیرستان در وجودش ریشه گرفت و خیلی زود دفتر ۲۰۰ برگش پر از شعرهایی شد که آنها را در حال و هوای مختلف سروده بود. حتی خودش نمی‌دانست نوشته‌هایش ارزش شعری دارند یا خیر. تا اینکه به محضر استادی رسید که جایگاه معنوی خاصی پیش او داشت. استاد گفت مگر شکر نعمت واجب نیست؟ پس این ذوق شعر نعمت خداست و شکرش هم سرودن شعر برای اهل بیت (علیهم‌السلام) است. همین نصیحت استاد او را به وادی شاعری اهل بیت کشاند. با او به گفت‌وگو نشستیم تا هم از حال و هوای شعر امام‌رضایی‌اش برای ما بگوید و هم از آسیب‌هایی که شعر هیئت‌ی را تهدید می‌کند.



● شما شعر معروف «نقاره می‌زنند، مریضی شفا گرفت» را در مدح امام رضا (علیه‌السلام) سروده‌اید. از حال و هوای سرودن آن برای ما بگویید.

شعر گفتن برای ثامن‌الحجج (علیه‌السلام) همیشه برای من حال و هوای زیارت آن حضرت را داشته. همه ما ایرانی‌ها مدیون امام رضاییم و هر کسی به هر طریقی دوست دارد این محبت و عشق را نشان دهد و بنده هم با ذائقه هنری سرودن شعر سعی کردم این دلدادگی را فریاد کنم. البته بعد از ادای دین که هیچ‌وقت تمامی ندارد، سومین بار قلمی که سرودن شعر امام رضا (علیه‌السلام) را در بنده به اوج خودش رساند حس شکر بود.

● در همین حس و حال حتما حاجت‌تان را هم از خدا می‌طلبید. درست است؟

یادم می‌آید روزی سوالی را از عالمی پرسیدم و گفتم تا به حال شده از اهل بیت در قبال سرودن شعر صله بخواهید؟ گفت یکبار این کار را کردم و تا آخر عمرم پیشیمانم که چرا این کار را کردم. اگر چه علت را نگفتم ولی من خیلی از مسائل را فهمیدم. از این رو همیشه اعتقادم این بوده که لحظات سرودن شعر لحظات استجابت دعاست و در آن لحظات همیشه دست به دعا بوده‌ام. اول برای فرج امام زمان (علیه‌السلام)، سلامتی رهبر، شادی روح شهدا و بعد هم برای پدر و مادر و دیگران.

● گویا با رهبر معظم انقلاب هم دیدار داشته‌اید. توصیه‌ای هم به شما داشتند؟

تا به حال سه بار توفیق حضور در جلسات شعرخوانی رهبر معظم انقلاب را پیدا کرده‌ام و یکبار هم شعر خوانده‌ام. چیزی که هر شاعری در جلسات ایشان با آن مواجه می‌شود دقت و توجه فوق‌العاده ایشان به شعرخوانی تک‌تک افراد است. این جلسات گاهی نزدیک به سه ساعت طول می‌کشد و این در حوصله و دقت شنیداری شاعران تأثیر می‌گذارد. در همایش‌های شعری معمولاً شعرخوانی بیش از ۱۴ نفر از حوصله مخاطب خارج است اما ایشان از همه افرادی که در این جلسه حاضر هستند، دقت نظر بیشتری دارند. خیلی به این مسئله دقت کرده‌ام چراکه گاهی شاعران در قسمت‌هایی از جلسه خسته می‌شوند و به طور کامل متمرکز و معطوف جلسه نیستند ولی غیرممکن است که حضرت آقا از شنیدن شعری جا بمانند. همیشه با دیدن این رفتار می‌گویم ایشان در قسمت شنیداری هم عدالت دارند.

● از نظر خودتان بهترین شعرتان کدام است؟

نمی‌توانم این انتخاب را داشته باشم. حاج احمد آرونی متخلص به «آرام دل» یا مهدی تعجبی متخلص به «آواره همدانی» اشعار بسیار ساده‌ای داشتند ولی همیشه اشعارشان گرگشای ظلمت‌ها و زمزمه دلسوختگان بود. گاهی اوقات اشعاری را که دیگران و حتی خود شاعر می‌پسندند شاید مقبول نباشند ولی بعضی وقت‌ها اشعاری که نگاه کسی به آنها نیفتاده، مورد رضایت اهل بیت (علیهم‌السلام) است. به نظر من شاعر اهل بیت باید هیچ شعری از اشعارش را از خودش نداند که بخواهد بگوید کدام شعر من، کدام اثر من! عادت دارم وقتی شعری را می‌گویم، به اصطلاح یک قنوت شعری می‌گیرم و می‌گویم خدایا این شعر را از همه ما شاعران قبول کن.

● از نظر شما خصوصیت شعر آیینی چیست؟ با توجه به اینکه عده‌ای می‌گویند شعر باید فقط ادبیاتی باشد و عده‌ای هم می‌گویند شعر باید عاطفه و احساس داشته باشد، نظرتان در این خصوص چیست؟

باید در حوزه‌های معنوی و فنی شعر جداگانه به بحث پرداخت چراکه معلوم است شعر برای اهل بیت (علیهم‌السلام) یک مقوله معنوی و جدا از محاسبات و مناسبات دنیایی است. در این زمینه خیلی حرف‌ها، نکته‌ها، کرامت‌ها و... وجود دارد که پرداختن به آنها واقعا دنیای خودش را دارد و تعاریف یک شعر تفاوت‌های زیادی با آنچه می‌دانیم دارد ولی در حوزه‌های فنی شعر باید نگاهی تخصصی داشته باشیم. وقتی می‌گویم شعر یعنی یک نوع هنر ادبی. هر هنری برای تأثیرگذاری در مخاطب نیاز به نگرش‌های هنری دارد. این نگاه فارغ از ادبیات سنتی خودمان، تئوری‌ها و نظریه‌های جهانی دارد. البته مباحث تئوری شعر وسیع است ولی شعر همان‌طور که نیازمند ساختار ادبی است، به احساس و عاطفه هم نیاز دارد و اصلاً احساس و عاطفه دو مقوله مهم از عناصر شعری هستند. پس این نگرش درست نیست که بگوییم یک شعر آیینی باید فقط ادبیات داشته باشد یا بگوییم فقط باید احساس و عاطفه داشته باشد. به نظر من شعر اهل بیت را نباید در نگاه خودمان محدود کنیم.

● مداحان برای انتخاب شعر خوب باید چه رویکردی را در دستور کار خود قرار دهند؟

به نظر من در وهله اول باید به یک شعر به عنوان یک کلام نگاه کرد و این کلام باید از نظر زبان سالم باشد. یعنی دچار سستی

زبانی و اشکالات زبانی نباشد. بعد از صحت زبانی شعر باید به ساختار شعر نگاه کرد. ساختار شعر برای این است که تأثیر کلام را از حیث ادبیات در مخاطب زیاده‌تر کند. ساختارهای ادبی اشعار متفاوتند ولی نباید شعری که انتخاب می‌کنیم فاقد ساختار باشد. ملاک نهایی و مهم انتخاب شعر برای مجالس اهل بیت محتوای شعری است. این اندیشه و محتوای شعر است که مخاطب را در آسمان‌های معرفت عروج می‌دهد و اگر کلام ما خالی از اندیشه و محتوا باشد این کلام در شأن مجلس اهل بیت نیست. البته در حوزه‌های انتخاب شعر مرثیه ملاک‌های دیگری هم هست که پرداختن به آنها مجال بیشتری می‌طلبد.

● انحرافات و آسیب‌های شعر و جامعه شاعران را در چه مواردی می‌دانید و راهکارهای مقابله با آنها چیست؟

جامعه شعر امروز شدیداً به سمت فرم‌گرایی حرکت کرده و از محتوا خارج شده. اصحاب شعر امروز عمدتاً بدون مطالعه جانبی مشغول کپی کردن از روی دست هم هستند! به همین دلیل است که شعر و مفاهیم آن به تکرار رسیده و دچار ضعف شده و راهکار آن مطالعه و استفاده از متون تاریخی و روایی مذهب تشیع مثل مقاتل و ادعیه است که در آنها مفاهیم ناب و گفته نشده فوق‌العاده‌ای وجود دارد.

قلبی شکست...



قلبی شکست و دور و برش را خدا گرفت

نقاره می‌زنند، مریضی شفا گرفت

دیدي که سنگ در دل آيينه آب شد

دیدي که آب حاجت آيينه را گرفت

خورشيد آمد و به ضريح تو سجده کرد

اینجا برای صبح خودش روشنا گرفت

دلدادهای رسید و در این صحن پر ز نور

در هر رواق خلوت غار حرا گرفت

از آن طرف فرشته‌ای از آسمان رسید

پروانه‌وار گشت و سلام مرا گرفت

زیر پرش نهاد و به سمت خدا پرید

تقدیم حق نمود و سپس ارتقا گرفت

چشمی کنار این همه باور نشست و بعد

عکسی به یادگار از این صحنه‌ها گرفت

دارم قدم قدم به تو نزدیک می‌شوم

شعرم تمام فاصله‌ها را فرا گرفت

دارم به سمت پنجره فولاد می‌روم

جایی که دل شکست و مریضی شفا گرفت



۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰

حجت الاسلام اکرمی با تأکید بر اینکه برنامه های دهه کرامت باید در کشورهای مختلف مسلمان دنبال شود، تصریح کرد: «با استفاده از فضای مجازی تبلیغ تورهای تفریحی خارجی انجام می شود اما در این فضا نسبت به تورهای داخلی و زیارتی بی توجه هستیم. گردشگری مذهبی باید در مرحله نخست در سطح کشور نهادینه شود که این موضوع نیازمند شناسایی مشکلات و رفع آنهاست».



شناخت بانوی کریمه قم

نامگذاری کردن یک روز در تقویم ملی به عنوان روز دختر از اتفاقات ارزشمندی است که با روز ولادت حضرت معصومه (ع) متبرک شده روزی که شایسته است دختران ما با شناخت جایگاه بانوی کریمه قم از او الگو بگیرند. حضرت معصومه کسی است که شناخت او بر شیعیان لازم است و به شرط شناخت منزلت او، ورود به بهشت واجب است و شفاعت همه شیعیان به دست اوست. یعنی حکم و اعتبار و احترام ائمه اطهار (ع) در مورد او مثل علی بن ابیطالب (ع) جاری است و او نیز در زمره آل محمد است. فرق حضرت معصومه (ع) با امام رضا (ع) فقط در امام نبودن اوست اما سایر فضایل ائمه (ع) که خاص امامت نیست. یک جا فقط در روح حضرت معصومه و چند نفر مثل او یافت می شود. در زیارتنامه آن حضرت که به وسیله امام هشتم نقل شده، آمده: «ای دختر رسول خدا، ای دختر فاطمه و خدیجه و...» این تعبیر در مورد حضرت معصومه (ع) آن هم از زبان امامی معصوم فقط بیانگر شرافت خانوادگی نیست بلکه علاوه بر آن اشاره به مقامات عالی و ملکوتی و معنوی آن حضرت دارد. حضرت معصومه (ع) بعد از حضرت ابوالفضل و حضرت علی اکبر (ع) تنها امامزاده ای است که از امام معصوم برای او زیارتنامه نوشته شده و در میان دختران ائمه تنها دختری است که زیارتنامه خاص دارد. زیارتنامه هایی را که برای حضرت حکیمه خاتون و نرگس خاتون می خوانند همان زیارتنامه حضرت معصومه (ع) است.



داریم با «حسین حسین» پیر می شویم...

یکی از سنت های زیبای هیئت های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیئت بوده که در این سال ها فراموش شده است. پیشنهاد می کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

qudsonline14@gmail.c om



[جمعی از خادمین هیئت انصار الزهراء، بروجرد، شب شام غریبان حضرت اباعبدالله (ع)]



مناجاتنامه

✱ خدایا! در هجوم بی امان حوادث آخرالزمان عده ای امان را در آستان بندگان می جویند و خانه سامانشان را بر سست ترین گمان بنیان می نهند. عده ای ویران و ویران می شوند و برخی پریشان و سرگردان و این همه در جستجوی امان به دامن این و آن می آویزند. در این فتنه های گران اما تنها مؤمنین هستند که نشانی دارالامان را می دانند و در حریم امن و آغوش گرم تو جلاوطن می مانند. خدایا! ما را همواره از مؤمنین خودت قرار بده.

✱ خدایا! هنگامه سرنوشت ساز انتخاب است. عده ای هرچه جز تو را انتخاب می کنند بی تردید به سراب می رسند. عده ای تو را و غیر تو را انتخاب می کنند و چون تو از شرک و شراکت بیزاری یقیناً به منجلاب می رسند و عده ای فقط تو را انتخاب می کنند و فقط این گروهند که به زلال حیات بخش آب می رسند.

سیدمهدی شجاعی



چهارده • ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیئت ها و محافل مذهبی
مدیر مسئول: ایمان شمسایی

دبیر ویژه نامه: رضا صیادی
طراح ناواره: محمد صدیقی

با همکاری مؤسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir

www.qudsonline.ir



کتاب

عمه سادات



«عمه سادات» کتابی درباره سبک زندگی حضرت معصومه (ع) است که به قلم ابوالقاسم حمیدی به رشته تحریر درآمده و از سوی مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان منتشر شده. در این کتاب علاوه بر زندگی آن حضرت، تاریخ شهر مقدس قم هم جا گرفته فصول این کتاب عبارتند از: فصل اول تاریخ قم، فصل دوم زندگی حضرت معصومه (ع)، فصل سوم زیارت حضرت معصومه (ع)، فصل چهارم کرامات حضرت معصومه (ع)، فصل پنجم امامزادگان مدفون در قم و فصل ششم مساجد معروف، شخصیت ها و پادشاهان مدفون در قم. خواندن این کتاب را از دست ندهید.

پایگاه اطلاع رسانی

پایگاه حضرت

فاطمه معصومه (ع)

سوم مرداد ماه مصادف است با ولادت باسعادت حضرت فاطمه معصومه (ع) که زیارتش ثواب زیادی دارد و خیلی ها در این روز میهمان سفره بی انتهایش می شوند. اگر می خواهید برای زیارت به قم بروید خوب است قبل از اینکه شال و کلاه کنید سری به پایگاه اطلاع رسانی آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه (ع) بزنید تا اطلاعاتتان درباره این مکان زیارتی بیشتر شود. در این پایگاه علاوه بر معرفی حضرت معصومه و امکانات این مکان زیارتی، اطلاعاتی مانند مراسم خاص، سخنرانان، رخدادهای فعلی و آینده حرم را می توانید پیدا کنید. برای ورود به این پایگاه کافی است به آدرس www.amfm.ir مراجعه کنید.

